

DOCENTONAFHANKELIJKE GEFOCUSTE REVISIE: BETER LEREN SCHRIJVEN ZONDER FEEDBACK VAN DE NT2-DOCENT

Conferentie BVNT2 // 20 mei 2017

Camille Welie // c.j.m.welie@vu.nl

VU 1838

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

VU-NT2
Nederlands
Tweede taal

DOCENTONAFHANKELIJKE GEFOCUSTE REVISIE (DGR)

- > *Wat is DGR?*
- > *Waarom DGR in het onderwijs NT2?*
- > *Hoe DGR in het onderwijs NT2 te implementeren?*
- > *Eerste bevindingen van het werken met de methode*

WAT IS DGR?

- > Methode voor *Revisie* van eigen schrijfproduct
- > *Docentonafhankelijk*: de NT2-leerder is niet afhankelijk van feedback van de docent op het schrijfproduct.
- > *Gefocust*: Aan de hand van gefocuste vragen en checklist

Niet: “laat je tekst een nachtje liggen en kijk er dan nog een keertje naar”

Wel: “eigen tekst beoordelen aan de hand van concrete vragen: vraag X - naar tekst - afvinken”

WAAROM DGR?

- > Motivatie: eigenaarschap
- > Metaniveau: leren over schrijfproces: i) hoeft niet in één keer goed, ii) je hebt er de tijd voor (anders dan bij spreken)
- > Theoretisch verantwoord: je kunt maar één ding tegelijk want werkgeheugen is beperkt
- > Tijdsbesparend voor docent!
- > Inzicht in reflectievermogen en kennisniveau cursist
- > Roept vragen op:
 - Voor welke aspecten (grammatica, spelling, coherentie, stijl, woordenschat)?
 - Wanneer is feedback van de docent niet meer nodig?

WAAROM DGR? ONDERZOEKJE VU FEEDBACK

- > Onderzoekje feedback op schrijfproducten bij de VU (N = 35)
- > 1. Waarop (welke aspecten: grammatica, spelling, stijl)? Hoe vaak?
- > 2. Op welke manier (indirect, direct, + herschrijven, + verwijzing naar leerstof, gefocust, ongefocust)? Hoe vaak?
- > 3. Meest effectieve manier en waarom?

- > Hoe vaak:

Bijna nooit	= circa 10% van de schrijfproducten
Soms	= circa 25% van de schrijfproducten
Gemiddeld	= circa 50% van de schrijfproducten
Vaak	= circa 75% van de schrijfproducten
Altijd	= op alle schrijfproducten

WAAROM DGR? ONDERZOEKJE VU FEEDBACK

> Resultaten onderzoek:

1. Op welke aspecten?

- > Alle aspecten: vaker op grammatica (4.50), spelling (4.22) en woordkeuze (4.00), minder vaak op inhoud (3.47) en stijl/formulering (3.42)

2. Op welke manier?

- > Ongefocust (4.14) vaker dan gefocust (2.53)
- > Directe feedback (3.77) vaker dan indirect (3.25)
- > Iets minder vaak: verwijzing leerstof, nog iets minder vaak: herschrijven

WAAROM DGR? ONDERZOEKJE VU FEEDBACK

3. Meest effectieve manier en waarom?

- > Indirect: zelf nadenken en reflecteren (n=10)
- > Manier hangt af van taalniveau, kennis cursist, type fout (n=7)
- > Indirect: als cursist in staat is zelf verbeteringen aan te brengen, direct: als cursist niet in staat is zelf te verbeteren (n=4)
- > Direct bij lagere taalniveaus, indirect bij hogere. Reden: hogere niveaus meer in staat tot reflectie (n=3)
- > Gefocust: anders teveel feedback (n=3)
- > Herschrijven (na direct of indirect): helpt goede vorm inslijpen, cursisten leren dat schrijven vaak meerdere versies verlangt (n=3)

WAAROM DGR? ONDERZOEKJE VU FEEDBACK

Samenvatting resultaten relevant voor DGR:

- > Feedback tijdrovende klus (meest ongefocust)
- > Weinig verantwoordelijkheid/initiatief bij de cursist: directe feedback, herschrijven niet de norm
- > Lagere taalniveaus nog minder verantwoordelijkheid
- > Veel feedback op aspecten grammatica en spelling

WAAROM DGR?

- > Zelf bezig zijn met eigen product versnelt verwerving van structuren?
- > Herhaling van regels versnelt verwerving van de regels?
- > Alles wat de cursisten zelf kunnen, laat ze dat zelf doen!

HOE DGR?

Eerdere vraag:

- Voor welke aspecten (grammatica, spelling, coherentie, stijl, woordenschat)?
- Wanneer is feedback van de docent niet meer nodig?

HOE DGR?

Voor welke aspecten:

- > Geschikt: wanneer er een concrete regel is - één oplossing - (grammatica, spelling)
- > Geschikt: inhoud/ taak-opdracht (staat alles erin wat erin moet staan?)
- > Ongeschikt(er): als er meerdere oplossingen zijn (stijl, formulering, woordkeuze)
- > Maar: vaste combinaties

HOE DGR?

Wanneer is feedback van de docent niet meer nodig?

- > Als ze de regel begrijpen (kennen) of kunnen opzoeken en kunnen toepassen op hun tekst.

HOE DGR?

- > Sluit met vragen aan bij metalinguïstische kennis
- > Sluit met vragen aan bij taalniveau
- > Gebruik (sub)kopjes op checklist
- > Sluit met vragen aan op abstractieniveau (voorkeur: focus)

Voorbeeld “woordvolgorde”

- > “Staat de persoonsvorm op de tweede plek in de hoofdzin?”
- > “Is de woordvolgorde goed?”

- > Alle aspecten of een paar aspecten?
- > Begin met inhoud (staat alles erin) specifiek voor opdracht

VOORBEELD VAN EEN CHECKLIST

CHECKLIST SCHRIJVEN CODE PLUS 1

Naam: Opdracht:

1. Interpunctie en spelling		Blz. in CODE 1	
1a.	Begint elke zin met een hoofdletter en eindigt elke zin met een punt (<i>normale zin</i>) of een vraagteken (vraagzin)?	blz. 189	☐
1b.	Heb je bij de spelling van het participium (<i>bijv. gebeld, gewerkt</i>) rekening gehouden met <u>SoFT-KeTCHuP</u> ?	blz. 141	☐
1c.	Heb je korte en lange klinkers en de consonanten erna (<i>bijv. man-mannen</i>) goed gespeld?	blz. 189	☐
1d.	Heb je de spelling van moeilijke woorden gecontroleerd?	-----	☐
2. Grammatica			
2a.	<i>Congruentie:</i> Congruent de persoonsvorm met het subject van de zin (<i>bijv. ik loop, jij loopt</i>)?	blz. 22 ¹	☐
2b.	<i>Woordvolgorde hoofdzin:</i> Staat de persoonsvorm op de 2 ^{de} plaats in de zin? ²	blz. 93	☐
	Staan de andere werkwoorden aan het eind van de zin (<i>participium, infinitief</i>)?	blz. 122 & 141	☐
	Staat ' niet ' op de goede plek in de zin?	blz. 72 & 166	☐

HOE DGR?

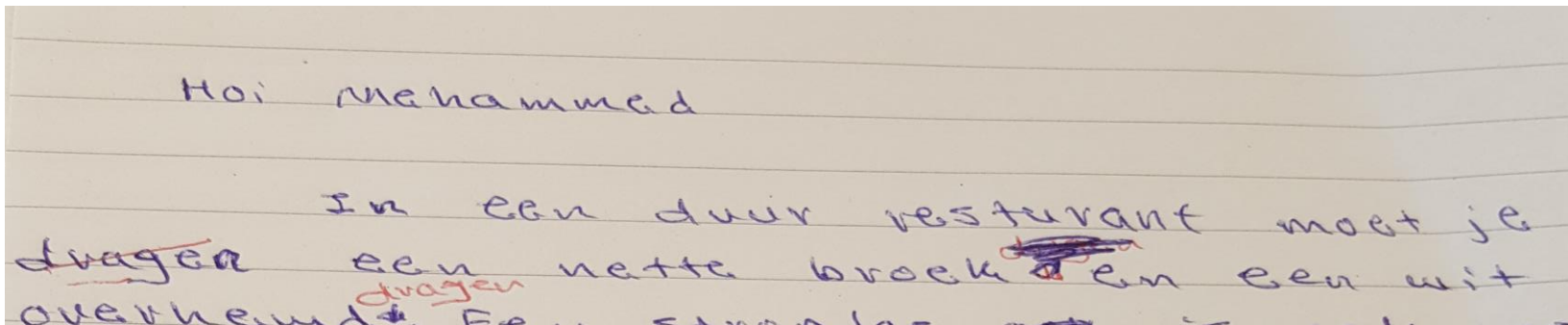
- > Elkaars teksten bekijken a.d.h.v. vragen (peer feedback)
- > In de klas met rode pennen
- > Instructie op metaniveau over schrijven
- > Instructie stappen (volgorde: vraag – tekst – vink)
- > Structureren rondom 4 thema's
 1. Inhoud
 2. spelling en interpunctie
 3. grammatica (woordvolgorde – vorm woorden)
 4. formuleren (stijl, coherentie)

RUIMTE VOOR DISCUSSIE

- > Gebruiken jullie DGR?
- > Zouden jullie DGR gaan gebruiken? Waarom wel/niet?
- > Wat te doen bij weinig metalinguïstische kennis? Begrippen aanleren?
- >
- >

EERSTE BEVINDINGEN (WORK IN PROGRESS)

- > Cursisten kunnen veel zelf verbeteren.
- > Slordigheidsfouten...
- > Maar ook: spelling en grammatica
- > Grammatica: woordvolgorde, congruentie, pluralis, verbuiging adjectief/demonstratief pronomen
- > Zelfs op taalniveau onder A2
- > Na checklist – persoonlijke feedback – verwijzen checklist

BELANGRIJKE VRAGEN VOOR ONDERWIJSPRAKTIJK

- > Werkt DGR beter dan feedback? En voor welke aspecten?
- > Werkt DGR op nieuwe schrijftaken?
- > Hoe ervaren cursisten DGR? Beter dan feedback?
- > Welke vragen moeten we stellen?
- > Wat te doen bij weinig metalinguïstische kennis of lageropgeleiden? Begrippen aanleren?
- >

RUIMTE VOOR DISCUSSIE

- > Gebruiken jullie DGR?
- > Zouden jullie DGR gaan gebruiken? Waarom wel/niet?
- > Wat te doen bij weinig metalinguïstische kennis? Begrippen aanleren?
- >
- >